

Vnější příčiny smrti

- Vždy uveďte v části I. LPM poranění s **lokalizací a poškozením funkcí**, které způsobily smrt. Jiná než smrtelná poranění nebo choroby mohou být uvedeny v části II., jestliže přispěly k úmrtí.
- Vnější příčina i druh úmrtí má být uveden v posledním použitém řádku části I. (jako prvotní příčina).
- Bezprostřední příčina smrti (poranění, pramenící z nehody / úrazu) uvádějte do řádku I(a).
- Je potřeba dát přednost kapitole XX. - vnější příčina úrazu (V01-Y84) před charakteristikou vlastního úrazu, tj. kapitolou XIX. (S00-T98).

Druh úmrtí

- V položce 22, ev. 28 uveďte v případě úmrtí na vnější příčiny druh úmrtí (úraz, náhodný úraz, vražda, sebevražda) a vypište mechanismus, jakým ke smrti došlo. Vybraná položka musí odpovídat prvotní příčině smrti.

Okolnosti události nehody / úrazu

Vztahuje se k prvotní příčině smrti:

- podejte stručný popis, jak k poranění došlo, s vysvětlením okolností nebo příčiny nehody nebo úrazu, jako např. „spadl s žebříku při natírání domu“;
- popište **činnost** v době úrazu, je-li známa (např. „při mytí auta“);
- udejte a upřesněte **nástroj, chemické činidlo nebo zbraň**, které působily při úrazu nebo otravě (např. „střelen do zad loveckou puškou při honu“).

Místo nehody / úrazu

- Zapište obecnou kategorii místa, kde došlo k poranění (např. domov, ulice, silnice, obchod, průmyslové prostory, vězení, jezero, veřejná budova, rekreační prostory apod.).

Příklad správného vyplnění u vnější příčiny smrti

Příčina smrti		Přibližná doba mezi začátkem onemocnění a smrtí	Znak Podrobného seznamu MKN
I.	Nemoc (stav), která(y) přímo vedl(a) k smrti *	a) Úrazové nitrolební krvácení	S06.8
	Předchozí příčiny , tj. chorobné stavy, jsou-li jaké, které způsobily stav uvedený pod a)	b) Zlomovina lebečních kostí	S02.9
	Prvotní příčina (základní nemoc, hlavní nemoc se uvede nakonec pod c)	c) Chodec náhodně přejetý autem při přechodu vozovky	V03.1
II.	Jiné závažné chorobné stavy nebo změny , spolupodmiňující smrt, které nebyly v příčinné souvislosti s nemocí nebo stavem uvedeným pod I.a)		

* To neznamená způsob smrti (srdeční selhání, asténie apod.), nýbrž nemoc, úraz nebo komplikaci, které způsobily smrt.

Jak upřesnit vnější příčiny

Operace a léčebné procedury

- uveďte jaký byl výsledek komplikace;
- jaká nastala komplikace;
- jaká léčebná procedura byla prováděna;
- upřesněte chorobný stav, který vyžadoval tuto proceduru.

Příklad správného vyplnění v případě neočekávané reakce na anestetikum

Příčina smrti		Přibližná doba mezi začátkem onemocnění a smrtí	Znak Podrobného seznamu MKN
I.	Nemoc (stav), která(y) přímo vedl(a) k smrti *	a) Anafylaktický šok (uveďte název anestetika)	minuty T88.6
	Předchozí příčiny , tj. chorobné stavy, jsou-li jaké, které způsobily stav uvedený pod a)	b) Zavedení anestezie při nefrektomii	minuty N28.9
	Prvotní příčina (základní nemoc, hlavní nemoc se uvede nakonec pod c)	c) Refluxní nefropatie se svrásťelou pravou ledvinou	dny N11.0
II.	Jiné závažné chorobné stavy nebo změny , spolupodmiňující smrt, které nebyly v příčinné souvislosti s nemocí nebo stavem uvedeným pod I.a)		

* To neznamená způsob smrti (srdeční selhání, asténie apod.), nýbrž nemoc, úraz nebo komplikaci, které způsobily smrt.

Dopravní nehoda

V případě úmrtí v důsledku dopravní nehody je nutné uvést:

- typ vozidla (osobní auto, těžké nákladní vozidlo, motocykl atd.);
- status zemřelého (řidič, cestující, chodec, osoba mimo vozidlo atd.);

- jde-li o srážku, určete příslušný(é) objekt(y) nebo typ(y) vozidla;

- určete typ místa nehody (silnice, železniční trať).

Otrava nebo předávkování drogou

- Určete typ nebo název drog(y), léčiv(a) či další(ch) látek. Pokud není možné látku specifikovat, uveďte „neznámé substance“.

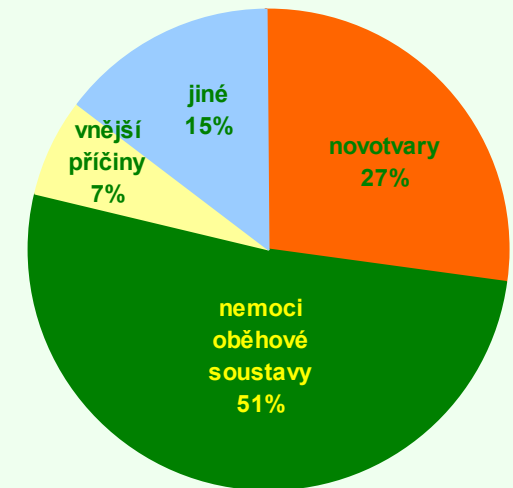

Změnové hlášení LPM

Pokud dojde ke změně diagnózy na základě toxikologického či jiných vyšetření, vytvořte kopii LPM, kde v položce 25. doplňte změněné či opravené diagnózy. Takto opravenou kopii LPM označte textem „Doplňená či opravená diagnóza“ a předějte příslušnému krajskému odboru ÚZIS ČR.

Pokyny pro vyplňování lékařské části Listu o prohlídce mrtvého

Pro všechny pracovníky oprávněné k vyplňování Listu o prohlídce mrtvého

Zemřelí v roce 2004 podle příčin smrti

Zdroj: Statistika úmrtnosti ČSÚ

Přesné informace o příčinách smrti se využívají k hodnocení a zlepšování zdravotního stavu obyvatel. Jsou cenným nástrojem pro plánování sociální a zdravotnické politiky. Přesnost a srovnatelnost statistik je důležitá zejména v mezinárodním kontextu.

Pro další informace a návrhy kontaktujte Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

www.uzis.cz

ÚZIS

List o prohlídce mrtvého (LPM) je součástí zdravotnické dokumentace, jedná se o úřední záznam o jednotlivém úmrtí, kde uvedete základní příčinu smrti a další požadované informace, které potvrdíte svým podpisem.

Informace o příčině smrti má být odborným posouzením podle VAŠEHO NEJLEPŠÍHO VĚDOMÍ. Z vašich pravdivých a úplných informací se odvíjí pravdivá statistika.

Při nakládání s formulářem je nutné respektovat zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Vyplňování oddílu o příčině smrti

- Promyslete okolnosti smrti a dostupné informace o úmrtí.
- Pište **hůlkovým písmem**, nejlépe černou propisovací tužkou, vyplňujete-li formulář na psacím stroji dbejte na to, aby všechny propisy byly čitelné.
- Nepoužívejte zápornky a zkratky.
- Uvedte **odhad doby** mezi začátkem nemoci a smrtí.
- Pište **české**, příp. zavedené latinské názvy onemocnění.
- Slovní vyjádření diagnózy doplňte **alfanumerickým kódem** podle platné revize MKN-10.
- Třímístné kódy se použijí jen tehdy, není-li vytvořen čtyř nebo více místný kód.

Část I

Je určena pro informaci o **sledu** událostí, které přímo vedly k úmrtí, zpětně od **bezprostřední příčiny** (konečná nemoc, zranění nebo chorobný stav, které přímo způsobily smrt) v řádku a), přes **předchozí příčinu** v řádku b) až k **prvotní (základní) příčině smrti** v řádku c), což je nemoc nebo úraz, které způsobily sled chorobných stavů vedoucích přímo ke smrti, případně okolnosti nehody nebo násilí, které způsobily smrtelný úraz.

- V řádku a) vždy uvádějte bezprostřední příčinu, což neznamená způsob smrti, jako zástava srdce nebo zástava dechu, ale stav, který bezprostředně způsobil smrt.
- Každý chorobný stav uvedený v části I. má být příčinou stavu uvedeného v řádku nad ním.
- V posledním použitém řádku c) vždy uvádějte prvotní (základní) příčinu smrti.
- Je-li nutno, připojte další řádky; **nikdy** nepište prvotní příčinu posloupnosti do části II. jen proto, že v části I. už není místo.
- Jestliže smrt mohla být způsobena dvěma či více posloupnostmi, uveďte tu posloupnost, která vedla ke smrti nejbezprostředněji.

Část II

V části II. uveďte, v pořadí podle významnosti, všechny další nemoci nebo chorobné stavy, které přispěly ke smrti, ačkoli nebyly součástí posloupnosti uvedené v části I.

UPOZORNĚNÍ

Stavy vedoucí ke smrti jako senilita, komorová (ventrikulární) nebo předsiňová (atriální) fibrilace, šok, mnohočetné selhání orgánů, elektromechanická disociace apod. by neměly být uváděny jako jediná příčina smrti. Vždy, pokud možno, uveďte původ těchto stavů.

Príznaky a způsoby umírání jako selhání srdce nebo respirační selhání nelze použít jako základní příčinu smrti.

Příklad správného vyplnění u přirozené smrti

Příčina smrti		Přibližná doba mezi začátkem onemocnění a smrtí	Znak Podrobného seznamu MKN
I.	Nemoc (stav), která(y) přímo vedl(a) k smrti * a) Akutní selhání jater	1 týden	K72.0
	Předchozí příčiny. tj. chorobné stavy, jsou-li jaké, které způsobily stav uvedený pod a) b) Metastázy do jater	5 měsíců	C78.7
	Prvotní příčina (základní nemoc, hlavní nemoc se uvede nakonec pod c) c) Zhoubný novotvar prsu	9 měsíců	C50.1
II.	Jiné závažné chorobné stavy nebo změny, spolupodmiňující smrt, které nebyly v příčinné souvislosti s nemocí nebo stavem uvedeným pod I.a) Diabetes mellitus se závislostí na inzulínu	11 let	E10.8
* To neznamená způsob smrti (srdeční selhání, asténie apod.), nýbrž nemoc, úraz nebo komplikaci, které způsobily smrt.			

Uvádění dalších informací

- Příčinu smrti vždy **vypište slovy**, alfanumerický kód je uveden jako doplňující informace, vždy se musí shodovat se slovním zápisem onemocnění.

Doba trvání

- Zaznamenávání přibližného intervalu mezi nástupem každého ze stavů a okamžikem smrti pomáhá zkonstruovat správný řetězec vedoucí ke smrti a později vybrat správný kód k tabelaci. Uvádějte, prosím, co nejpřesnější odhad intervalu (v minutách, hodinách, dnech, týdnech, měsících a letech).

Místo smrti

- Mělo by být zjištěno a uvedeno místo úmrtí (např. domov, nemocnice, léčebný ústav apod.).

Úmrtí dítěte

- V případě, že se jedná o úmrtí dítěte do 1 roku, upřesněte zralost a specifikujte porodní hmotnost a délku. Dbejte na vyplnění rodného čísla matky dítěte.

V položkách 20/26 a 21/27 uveďte, zda šlo o **přenosnou nemoc / nemoc z povolání**.

Čitelně vypište identifikační údaje, tj. jméno, rodné číslo a další informace o zemřelém (rodinný stav, vzdělání).

Jak upřesnit přirozenou smrt

Kouření a pití alkoholu

- Pokud podle vašeho názoru užívání alkoholu, tabáku nebo jiných látek zemřelou osobou způsobilo smrt, uveďte to v části I., pokud to k smrti jen přispělo, uveďte to v části II.

Diabetes

- Upřesněte, šlo-li o diabetes mellitus 1. nebo 2. typu (bez závislosti na inzulínu), případně jiný typ.

Infekční choroby

- Doplňte informaci o původu nemoci.
- Doplňte informaci o infekčním agens.

Novotvary

- Uveďte morfologický typ, pokud je znám.
- Specifikujte, zda je novotvar zhoubný, nezhoubný apod., není-li uvedena morfolgie.
- Uveďte lokalizaci původu primárního nádoru, určenou co možná nejpřesněji a lokalizaci sekundárních nádorů, metastáz, zřetelně odlišených.
- Pokud primární novotvar není znám, nebo není známa jeho přesná lokalizace v orgánu, uveďte tuto skutečnost.
- K vyloučení dvojznačnosti při používání pojmu metastatický je třeba identifikovat jak primární, tak sekundární lokalizaci a termín užívat ve spojení metastatický **k** (sekundárnímu) nebo metastatický **od** (primárního).

Stáří, senilita

- Pojmy jako staroba, senilita nebo stáří nepopisují etiologii onemocnění, udejte proto jako příčinu smrti jasný a etiologicky souvislý řetězec příčin, věk zemřelého je na osvědčení uveden.

Pneumonie a bronchopneumonie

- Uveďte příčiny jakýchkoli předcházejících stavů, které vedly k zánětu plic (pneumonii).
- Určete působící infekční agens.
- Určete, zda jde o stav primárně hypostatický nebo o následek vdechnutí (krve, potravy, nebo mekónia u novorozence apod.).
- Jestliže byla pneumonie způsobena nehybností nebo slabostí, udejte, prosím, jaký stav byl příčinou nehybnosti nebo slabosti.

Kardiovaskulární choroby

Uveďte:

- povahu chorobného procesu;
- lokalizaci, je-li uvedena;
- zda je problém akutní či chronický, pokud sem tato charakteristika přísluší;
- jakékoliv komplikace;
- aterosklerózu s vazbou na chorobný stav.

